မာတိကာ

စကားချီး

ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ ပုသိမ်မြို့နယ်

အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ်

(၁) နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

(ခ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ -ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျား-မရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ္ဍာနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမီမှု-လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းမား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား များနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည့် အချိန်ကာလ

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဆက်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ

ဇယား၁ - လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား၂ - လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား၃ - လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မ အလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား၄ - ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား၅ - ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား၆ - ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား၇ - ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား၈ - ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား၉ - ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုလွယ်သော အခြေအနေ

ဇယား၁၀ - ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား၁၁ - ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား၁၂ - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား၁၃ - ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

ဇယား၁၄ - ကျေးရွာ၏ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား၁၅ - အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား၁၆ - ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား၁၇ - သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား၁၈ - သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီသူ အခြေအနေ

ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ် အဆင့်စာတက်မြောက်မှုနှုန်း

ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲများနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော ၁၂ လ အတွင်း ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု

ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား

ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတား တည်ရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား ၄၂ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား ၄၈ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းနည်းအထိ)

ကိုးကားစာရင်း

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅-၂၀၁၆ခု ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ခု ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကမ်းနီ ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ/သားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်း ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည် အရေးကြီးသော အချက် အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ပုသိမ်မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင် ကာလများက စီစဉ်ချမတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထု ကိုယ်တိုင်စနစ်တကျပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ များနှင့်အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည်သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့် အချက အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောက်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း

အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလပေါ်မူတည်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ကိုင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင် ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ပုသိမ်မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပုသိမ်မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာအားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း (၂)ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက် နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ)သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ကမ်းနီကျေးရွာအုပ်စု

ပုသိမ်မြို့နယ်

အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ **နိဒါန်း**

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းသည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံတော်အတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းမျ း ရေးဆွဲကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို နိုင်ငံတော် အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တက်ကြွစာ ပါဝင်ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်တွင် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန်အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အကြောင်းရင်းခံချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင်ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှု ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs)၊ နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမို သိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသော လိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင်း ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊) နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပြုလုပ်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခုဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျေးရွာလူထု ဦးဆောင်ပါဝင်သော လုပ်ကိုင်နည်းဖြင့် စုပေါင်းရေးဆွဲကြသောကြောင့် အမြင်ရှင်းလင်းမှုဖြစ်စေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်အတွက် လူထုကိုယ်တိုင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုအပေါ် မူတည်၍ နောက်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ကမ်းနီကျေးရွာသည် ပုသိမ်မြို့နှင့် (၇)မိုင်ခန့် ကွာဝေးပြီး ချောင်းသာလမ်းနှင့်ငွေဆောင်လမ်းတွင် တည်ရှိပါသည်။ သွားလာရလွယ်ကူပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သော ရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီး အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးနှင့် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဒေသ၏ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်လက်မမှာ ၈၀မှ ၁၀၀ ဝန်ကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးကောင်းသော မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသလဲဖြစ်သည်။ ကမ်းနီကျေးရွာသည် နှစ်စဉ်ရေကြီးသောကြောင့် လယ်ယာမြေများမှာနုံးမြေရရှိသောကြောင့် စပါး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စိုက်ပျိုး ဖြစ်ထွန်းသည်။ ၂၀၁၆ခုရေကြီးရေလျှံဖြစ်ပြီး ကျေးရွာရှိ အိမ်ခြေများပေါ်သို့ ရေလွှမ်းမိုးမှုခံခဲ့ကြရသည်။ ရေကြီးမှု ဒဏ်ကိုနှစ်စဉ်ကြုံတွေ့ခံစားနေရသော ရွာလဲဖြစ်သည်။ ဝါထပ်သော နှစ်များတွင် ရေပိုကြီးပါသည်။ဆင်းရဲသော မိသားစုအများစုသည် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၊ တန်ဆောင်းများပေါ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်မှုများ ပြုလုပ်ကြရသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ကမ်းနီကျေးရွာရှိ လယ်မြေများမှာ အသင့်အတင့်ရှိပြီး မြေဆီလွှာကောင်းမွန်ပြီးကမ်းနီကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးလွယ်ကူသည်။ မြစ်ချောင်းပေါများသောကြောင့် သွားလာရလွယ်ကူပြီး ရေလုံလောက်စွာ ရရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ သဘာဝရင်းမြစ်ဖြစ်သော ‘ပြည်တော်သာ’ သောက်ရေတွင်းကြီးသည် ကမ်းနီကျေးရွာ၏ ဒုတိယ အသက်သွေးကြောကြီး တစ်ခုလဲ ဖြစ်သည်။ နွေရာသီသောက်ရေရှားပါးမှု ဖြစ်သော ကျေးရွာများကိုလည်း ဤရေတွင်းမှ ရေနှင့် ကူညီမှုများ ပြုလုပ်ကြသည်။ ကျေးရွာသည် သောက်သုံးရေကောင်းမွန်သောကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှု အလွန်နည်းပါးသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၅၃)စု နှင့် ကျား (၂၃၀)၊ မ (၂၈၄) ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၅၁၄) ရှိပြီး တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ လူဦးရေ (၃)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင် ပျမ်းမျှ လူဦးရေ (၅)ဦးထက် လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် နေထိုင်သူအများစုမှာ ဆင်းရဲသား လက်လုပ်လက်စားများသာဖြစ်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာ၏အဓိက လုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေမှာ သာမန်မျှသာရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းအပြင် ကျပန်းအလုပ်များဖြစ်သော လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ကျောက်သဲအလုပ်များ၊ ရာသီပေါ်ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စိုက်ပျိုးကြသည်။ အထည်ချုပ်စက်ရုံများတွင် လည်း မိန်းကလေးများ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ စားဝတ်နေရေးအတွက် ပုံမှန်ဝင်ငွေလိုအပ်သော ကြောင့် ဆင်းရဲသားလူတန်းစားများ ပင်ပန်း ဆင်းရဲစွာ အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ငွေကြေးချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုများမှာ ငွေကြေး အရင်းအနှီး စိုက်ထုတ်ရင်းနိုင်သောကြောင့် စီးပွားရေးအဆင်ပြေပြီး ချမ်းသာ လာကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက် ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်း၊ လက်လီ၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုးလုပ်ငန်းများကို အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရရှိနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ NGO အဖွဲ့အစည်းများမှ ငွေစုငွေကြေးအကူအညီများ ရယူကြရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုသည် ကျပ်တစ်သိန်းမှ ကျပ် ၁၀သိန်း ထိ ရှိသည်။ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုမသန်စွမ်းသောသူများသည် ထိခိုက်လွယ် သောသူများဖြစ်သည်။ ကျေးရွာလမ်းသည် ကွန်ကရစ်ဖြစ်သောကြောင့် ဆိုင်ကယ်များ မဆင်မချင် မောင်းနှင်သော ကြောင့် ကလေးသူငယ်များ ထိခိုက်လွယ်သောသူများဖြစ်သည်။ ယာဉ်မတော်

တဆမှုများ မကြာခဏ ဖြစ်ပွားသည်။ရွာပြင်ပသို့ သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် အလုပ်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များသည် အရက်နှင့်မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု အန္တရာယ်တို့ရှိတက်ကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝကြပါသည်။ ကလေးငယ်အများစုမှာလည်း ကျန်းမာရေးကောင်းအောင် အာဟာရများတိုက်ကျွေးခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးများ လစဉ် လိုက်လံထိုးပေးခြင်းများကို ကျေးလက်သားဖွားဆရာမနှင့် NGOအဖွဲ့အစည်းများမှ ကူညီဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ကြ သည်။ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါမှာ ယခုနှစ်များတွင် ပိုမိုဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာတွင် နှစ်စဉ်ဆေးဖျန်းခြင်း၊ ဆေးခပ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။ ရေကောင်းရေသန့်ရရှိသောကြောင့် ဝမ်းနှင့်ပတ်သက်သော ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းနှင့်မဝေးသောကြောင့် ကျန်းမာရေး ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် အလွယ်တကူ သွားရောက် ကုသမှု လွယ်ကူပါသည်။အမျိုးသမီး၊ လူငယ်၊ လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုနှင့် ကျန်းမာရေး အသိပညာများ ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာတွင် ရရှိနိုင်ကြပြီး ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သော မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်များဖြင့်လည်း လက်လှမ်းမှီပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာရှိ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့် ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာရှိ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများသော်လည်း သားသမီးများကို ပညာရေးဘက်တွင် အထူး ဂရုစိုက်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ပညာတက်များ များစွာရှိသည်။ ကျောင်းဆရာဆရာမများ၊ ကျန်းမာရေးမှူးများ၊ သားဖွားဆရာမ၊ လျှပ်စစ်ဝန်ကြီးအထိ ပညာတက်များ ပေါ်ထွန်း လာခဲ့ကြသည်။

(စ) ကျား-မ ရေးရာဆိုင်ရာ

ကျေးရွာတွင် ကျား-မ ရေးရာ ကိစ္စဆိုင်ရာ အနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျား-မ အကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်း အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြား နယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာ ရရှိသည်ဟု ယေဘုယျ ပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေး နှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင်မူလတန်းအဆင့်၌ ယောကျ်ားလေးအရေအတွက် သည် မိန်းကလေး အရေအတွက်ထက် နည်းနေသော်လည်း အလယ်တန်း နှင့် အထက်တန်းများတွင် ကျားမအရေ အတွက်မှာ မ အရေအတွက်ထက် အနည်းငယ်မျှသာများနေ၍ အမျိုး သမီးများအတွက် ပညာသင်ယူ ရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း (၆)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့ (၁)ဖွဲ့၊ စီးပွားရေး ဆိုင်ရာအဖွဲ့ (၃)ဖွဲ့ ရှိသည်။ အဖွဲ့အစည်းများမှာ အားကောင်းလှသော အဖွဲ့အစည်းများ မဟုတ် သော်လည်း သူ့နေရာနှင့်သူ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စ ရပ်များကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ မြေသားလမ်းကို ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် တစ်လလျှင် တစ်အိမ် (၁၀၀၀) ကျပ်ဖြင့် (၃)နှစ် ကောက်ယူပြီး ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် NGOအဖွဲ့အစည်းများမှလဲ ကူညီ ကြသည်။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ၏ အားထုတ်မှု၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အားကောင်းသောကြောင့် လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်မီး၊ ကျောင်း၊ ဆေးခန်းများ ထူထောင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးကိုသာ အဓိက စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးစိုက်ပျိုး၍ ရေးကြီးကွင်း များသောကြောင့် နွေးစပါး ကိုစိုက်ပျိုးကြသည်။ မြစ်ချောင်းများမှ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးကြသည်။ နိုင်ငံတော် စက်မှုလယ်ယာမှ စက်ပစ္စည်းများ၊ စိုက်ဘဏ်၊ သမအသင်း၊ NGOအဖွဲ့မှ လယ်သမား

အား အတိုးနှုန်းသက်သာသော ငွေကြေး၊ ဓါတ်မြေဩဇာများ ဝန်ဆောင်မှုများပေးသည်။ လယ်သမားများသည် အလုပ်သမားအခက်အခဲရင်ဆိုင်ရသည်။ လယ်ယာအလုပ်သမား ရှားလာသည်။ ငွေကြေးပိုမိုပေးမှသာ ၁၀ ဦးခေါ်မှ ၅ဦးမျှသာ ရကြသည်။ အလုပ်သမား ရှားပါးသောကြောင့် စက်ပစ္စည်းများကိုသာ ပိုမို အသုံးပြုလာကြသည်။ လယ်သမားများသည် တစ်ခါတစ်ရံ ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တက်သည်။ ပိုးသတ်ဆေးမျိုးစုံနှင့် နှိမ်းနှင်းကြရသည်။ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး လွယ်ကူသောကြောင့် ဆန်စပါးများကို သယ်ယူ ရာတွင် အဆင်ပြေသည်။ တစ်နိုင် တစ်ပိုင်မျှသာ မွေးမြူရေးကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ တိုးချဲ့နေရာ မရှိ သောကြောင့်၊ ငွေကြေး မရှိသောကြောင့် စီးပွားဖြစ်မွေးသူနည်းပါးသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စား အလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး၊ အစိုးရ ဝန်ထမ်း လုပ်ငန်းတို့ဖြစ်ကြပါသည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့် အနေအထားတွင် ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စား လုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ် အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ မမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှု နည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ် နိုင်သောဦးရေ များပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာ ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတစ်ချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်ငန်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်လျော့ စသည်တို့သည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသား အများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံး ပညာ အရည်အချင်းပိုင်းတွင် အနည်းငယ် နိမ့်ကျပြီး သင်တန်းစရိတ် အကုန်အကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်း ထူထောင်ရန်လည်း မတက်နိုင်ကြချေ။ ငွေကြေးအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုအချို့သာ အပ်ချုပ်၊ စက်ပြင်စသော သင်တန်းများသို့ အခကြေးငွေ အကုန်အကျခံကာ ပို့လွှတ်သင်ကြားကြပါသည်။

(ဃ)သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေတွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်မှုများသောကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးများ ပိုမိုအသုံး ပြုလာမှု များပြားလာသောကြောင့် မြေဆီလွှာများ အရည်အသွေးကျဆင်းလာမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ရေကြီးလာသောအခါ ပါလာသော မြေနုများနှင့်အတူ သဲကြမ်းများ ပါဝင်လာသောကြောင့် စပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် စပါးပင်များ အသီးအပွင့်နည်းပါးလာပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သော ပညာပေး သင်တန်းများ ဟောပြောပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ကမ်းနီကျေးရွာတွင် တောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေကို တစ်နှစ် အတိုးနှုန်း ၅ ကျပ်တိုး၊ တစ်ဧက တစ်သိန်းကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ၁၀ ဧက အတွက် ချေးယူနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီအဖွဲ့အစည်းများ လာရောက်ပြီး ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားပြီး အသင်းဝင် (၁၂၀)ခန့်ရှိသည်။ တစ်နှစ် ချေးသော အသင်းအဖွဲ့များ၊ ဖလ ချေးသော အသင်းအဖွဲ့ များရှိကာ အတိုးနှုန်း ၂ကျပ်ခွဲတိုးဖြင့် ချေးပေးသည်။ ကျေးရွာတွင်လည်း အတိုးချေးပေးသူများလည်း ရှိကြ သည်။ အတိုးနှုန်း ၂၀ကျပ်နှုန်း၊ ၁၅ကျပ်နှုန်းခန့် ချေးကြသည်။ ကျေးရွာတွင် သမအသင်းကို ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ၅၀၀၀၀ကျပ်မှ ၅သိန်းကျပ်ထိ ချေးယူ ရပြီး ၇ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၁သိန်းကျပ်မှ ၁၀သိန်းကျပ်ထိ ချေးယူရသည်။ ၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် ငွေကြေးချမ်းသာ သူများ ဖြစ်သည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းသန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် ၉၀ ' x၃၀ ' x၁၅ ' အရွယ်ရှိ သွပ်မိုးအုတ်နံရံကာ အင်္ဂတေခင်း ကျောင်းဆောင်တွင် ပညာ သင်ကြားပေးသည်။ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ရေးတက် ဖတ်တက်ကြသည်။ ကျေးရွာ (အ.မ.က (၄၂) မှ ပေါ်ထွက်သော ဆရာဆရာမနှင့် အခြားသော အစိုးရဝန်ထမ်းများ များစွာရှိပါသည်။ (၁၀)တန်း အောင်မြင်ထားသူများနှင့် တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရရှိပြီး သူများလဲ များစွာရှိပါသည်။ ယခုနှစ်တွင် ကျေးရွာကျောင်း တွင် ပညာသင်ကြားနေကြသော ကျောင်းသား ၄၃ဦး၊ ကျောင်းသူ ၄၇ဦး၊ ကျောင်းဆရာ/ဆရာ ၅ဦး ရှိပါသည်။ နိုင်ငံတော်မှ ကျောင်းသူ

ကျောင်းသားအား ပညာရေးအထောက်အကူများလည်း ရရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း တစ်ခုရှိပါသည်။ ရွာသူရွာသားများအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမီပါသည်။ တောင်ပေါ်ဆေးတပ်မှ ကျန်းမာရေး ဆရာလာရောက်ပြီး ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများရရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး ရရှိသော်လည်း အအေးခန်း ဖြင့်သိုလှောင်ရန် လိုအပ်သောဆေးဝါး များအတွက် ရေခဲသေတ္တာသုံးပြီး သိုလှောင် ထားနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။ သောက်ရေအတွက် ကျေးရွာရှိ ပြည်တော်သာ ရေတွင်းကြီးမှ လုံလောက်စွာ ရရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ခြေအနည်းစုမှာ အိမ်သာများကို စနစ်တကျ ဆောက်လုပ် အသုံးပြုခြင်း မရှိသေးပါ။ ကျောင်းသားကျောင်းသူများအတွက် ဆောက်လုပ်ထား သော အိမ်သာမှာ စနစ်တက ျဆောက်လုပ်ထားပြီး အသုံးပြုရန် လွယ်ကူပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အနားယူအပန်းဖြေမည့် အနေအထားမရှိနိုင်သေးပါ။ ကျေးရွာရှိ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက် ကြပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်း သီးသန့် ဖော်ဆောင် ထားခြင်းမရှိသေးပါ။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦ-လမ်းတံတား၊လျှပ်စစ်မီး၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာရှိမြေသားလမ်းကို၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ် ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာချောင်းကူးတံတားကို ၂၀၀၄ခုနှစ်တွင် ကွန်ကရစ်တံတား ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ကျေးရွာ စာသင်ကျောင်းကို နိုင်ငံတော်မှ ၂၀၁၅ခုနှစ်တွင် ဆောက်လုပ်ပြီး ၂၀၁၅-၂၀၁၆ခုနှစ်တွင် NGO အဖွဲ့နှင့် ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်ပြီး ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးကို နိုင်ငံတော်နှင့် ကျေးရွာလူထုများ ပူးပေါင်း ပါဝင်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် ရေလမ်း-ကုန်းလမ်းဆက်သွယ်သွားလာရ လွယ်ကူပါသည်။ မော်တော်ကား၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီး၊ စက်ဘီး၊ စက်လှေ၊ လှေများဖြင့် အသုံးပြု သွားလာရသည်။ ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးကို အိမ်ထောင်စု ၇၀

ရာခိုင်နှုန်းခန့် သုံးစွဲပါသည်။ ကျေးရွာမိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို စျေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုရေး ဝန်ဆောင်မှုများတွင် အသုံးပြုကြသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းပါသည်။ ကုန်စည် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှု အဆင်ပြေပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အကြောင်းကိစ္စအဝဝကို ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်း ပေးနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် ဆယ်အိမ်မှူး၊ ယာအိမ်မှူး များက ကြီးတဲ့အမှုသေး အောင်၊ သေးတဲ့အမှုပပျောက်အောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာ သည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုနည်းပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် ခြေအနေများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သဖြင့် ထင်း၊ မီးသွေးသက်သာသည့် လျှပ်စစ်မီးဖို ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများအတွက် စာဖတ်ချိန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်းစသော လူနေမှု အဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနေသည် ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လူငယ်ပညာတက်နည်းပါးပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ (   ) ရာခိုင်နှုန်းကျော်မှာ အလုပ်လုပ် နိုင်သော အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက်အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးမှုပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသောဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက် လည်း ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုသိမ်ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှု ခံယူကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့် ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိပညာရေးအနေအထားအတွက် အသင့်အတင့် ရှိနေကြသည်။

သဘာဝရင်းမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများသည်လည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင် ပေးနိုင်သည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါးနှင့် ဆောင်းသီးနှံများ စိုက်ပျိုးရန် အထောက်အကူဖြစ်သည်။ ကျေးရွာသည် ပုသိမ်မြို့သို့ ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ စက်လှေများဖြင့် လွယ်ကူစွာ သွားလာနိုင်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သဖြင့် ကျေးရွာ ထွက်ကုန်များ ကို အချိန်မီ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာမိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီ အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှု အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြား သတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက် အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာရှိလယ်မြေများမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြားသယံဇာတများ မထွက်ရှိပါ။ လယ်ယာမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန် မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားအတွက် အထွက်နှုန်းတိုးမြှင့်အောင် အားစိုက် ရပေမည်။ ချောင်းရေမှ ရေတင်စိုက်ပျိုးနိုင်သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် တူးမြောင်းရေ၊ ရေသွယ်မြောင်းများ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ပြီး ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ဧကတိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။ ထို့အပြင် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်သော ဖျတ်ပိုးများလည်း စပါးနှင့် အခြားသီးနှံများတွင် ကျရောက်တက်သည်။ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကိုရရှိနိုင်သော်လည်း ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ပေးသော အစီအစဉ်များ မရှိသေးပါ။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံ ပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးကျင့်သုံးနိုင်ရေး အထောက်အပံ့များ ရရှိရန်လိုအပ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးချေးစားသူများ ရှိသော်လည်း အတိုးနှုန်းမှာမြင့်မားသည်။ ဘဏ်မှ ကျေးရွာအရောက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသော

စနစ်မရှိဘဲ ချေးငွေလိုအပ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ စီးပွားရေးဘဏ်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် များမှ ငွေချေးရန် စာရွက်စာတမ်းလိုအပ်ချက်များဖြည့်စွက်ရာတွင် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့ရတက်သည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း မရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ ပုံမှန်ရရှိရေး အတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ ဒေသတွင်လည်း အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းအတွက် ကုန်ကြမ်း ရရှိအောင် တတ်သိပညာ၊ အထိအတွေ့ အားနည်းပါသည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနအဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းလာမည့် ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။ ကုန်ထုတ် လုပ်မှု ကောင်းခြင်း၊ ပညာရေး ကောင်းမွန်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးကောင်းခြင်း၊ ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားတိုးတက်ခြင်း၊ လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းများ အဆင်ပြေ မှုများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် သွားမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအတိုင်း အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

(ခ-၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီး၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိ ဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေ ရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်၊။ အရင်းအနှီးငွေများ ရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ထားသူများက

တစ်ဖန်ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေသည်။

(ခ-၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ယိုနှင့် မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စေသော သင်တန်းများတက်ရောက်ရန် သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှု များကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်း အစီအစဉ် နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

(ခ-၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းဖွင့်လှစ်ခွင့်ရရှိရန် အစိုးရထံသို့ တောင်းခံတင်ပြပြီး ကျောင်းဆောင် ဖွင့်လှစ်ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးငယ်များ၏ အရည်အချင်း တိုးမြှင့်လာရန်အတွက် ဆောင်ရွက်မည်။

(ခ-၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့် ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦးများ တိုးတက်ကောင်းမွန်သော အဆောင်များ ဖွင့်လှစ်ခွင့်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ တစ်ချိန်တည်း တွင် ကျေးရွာအဆောက်အအုံများကို အသုံးပြု စီမံခန့်ခွဲ၊ ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်း ကိုလည်း တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားကြသည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြု လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည် များပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်သွားမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများ နှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပြုချက်အရ ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊

ထိုမှ တစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရ ထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများ ကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလ အတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏ ပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာဦးအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် အခြားသီးနှံများ စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုး ကျရောက်ခြင်းသည် အဓိက ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာ နှိမ်နှင်း ရေးအတွက် နည်းစနစ် ရရှိရေးလိုအပ်ပါသည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာန များမှ ဝန်ဆောင်မှုများကိုရသော် လည်း စိုက်ပျိုးရေးတွက် ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိက အရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှု ပိုများသည်။ သီနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှု ဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာအသုံးပြုပုံများအပါအဝင် ပိုးမွှား နှိမ်နှင်းရေး နည်းပညာအသစ် ရရှိရေး အတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီး များအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေ ရရှိရန် စနစ်များ ပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့်

လယ်သမားများနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက် အလျောက် များပြားသည့် ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။

(ဃ)ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ရရှိပြီး အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများ ရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ် နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော်ငင်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု နည်းပညာ၊ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများ၊ ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းအတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေး ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းအတွက် ထည့်သွင်းရေးဆွဲ ရန် ခက်ခဲပါသည်။နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူ ပြု အဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင် ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေး ရန် ဝန်ထမ်းအချို့ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအဆင့်ထိ လိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သော ရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များ ရရှိရန်ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များ ဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်ဦးစား ပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှပြည့်စုံမှု မရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်တာကာလစီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထား နိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါ မည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်သည် ပြင်းထန်သောသဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့်အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ဘဲ နောက်ထပ် တိုးလာမည့် လုပ်ငန်း စီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာ ကာလကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက် သွားကြပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းစီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖျာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ် ခြင်းဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများ ကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုး အစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မတ်ခြင်းသည် စီမံချက် များကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေး အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်း သတ်မှတ်ခြင်း၊ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစား ပေးဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁	ကျေးရွာလမ်းတိုးချဲ့ဖော်ဆောင်ခြင်း	၁	A				
၂	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ကိရိယာ ပစ္စည်းများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂	A	A			
၃	အတိုးနှုန်းသက်သာသောချေးငွေ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃	A	A	A	A	A
၄	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးအထောက်အကူ ပြုပစ္စည်းများ ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၄	A	A			
၅	ရေလုပ်ငန်းအခွင့်အလမ်းများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅	A	A	A	A	
၆	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာတိုးတက်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၆	A	A	A		
၇	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာအခွင့်အလမ်း ရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇	A	A	A	A	A
၈	ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးအထောက်အကူ ပြု ယာဉ်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈	A	A			
၉	ကျောင်းအုတ်တံတိုင်းကာရန်မှု ဆောင်ရွက်ခြင်း	၉	A				
၁၀	မူကြိုကျောင်းအဆောက်အဦးရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၀	A	A	A		

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစား ပေးဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁၁	ကျေးရွာချောင်းတံတားရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၁	A	A	A	A	A

၉။ ဘတ်ဂျတ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျတ်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာအဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန် တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျတ် ပမာဏများအတွက် တွက်နိုင်ရန် အသေးစိတ် ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရ မည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် အချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ် အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျတ် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရာတွင် အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည် ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်းမှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိ ရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိက ယူပါ သည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာ

မူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေးတိုးတက်စေရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာကုန်ထုတ် လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန် လိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ-လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းသည် လယ်ယာထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့် မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါသည်။

- ❖ ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- ❖ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများတွင် ဖော်ပြထားသော ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှု ပေးမှာဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့က တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့ခွဲ၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်၍ တာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနတာဝန်ယူ

ပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်၍ ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်စေပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် ဌာနဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာ-တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းတွင် စေတနာအလျှောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မည့် ပစ္စည်းပမာဏကို ကန့်သတ်သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအာ စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာရေးနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းကို ရိုးရှင်းသော ပုံစံဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း အကဲဖြတ် စစ်ဆေးခြင်းကို ပြီးမြောက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းိကု (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့ အသီးသီးတို့က တာဝန်ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီးသည် မိမိတို့၏ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် ညွှန်းကိန်းများဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် အဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည်

၎င်းတို့၏ စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံ တင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်-

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှု အတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ၊ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထားချက်များနှင့် ညှိနှိုင်း၍)
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/ သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမည့် အစီစဉ်များ လိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလတစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘတ်စုံရှု့ထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါသည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံမှု၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်းပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်မည့် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက်လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကမ်းနီကျေးရွာအုပ်စု၊ ကမ်းနီကျေးရွာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ကော်မတီဝင်စာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံအတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးစံငြိမ်း	ဦးသိန်းမောင်	၁၄/ပသန(နိုင်)၁၀၃၆၅၅	၅၄	ဥက္ကဋ္ဌ	၀၉-၃၆၃၆၆၉၇၂
၂	ဦးသောင်းထွန်း	ဦးစိန်ဝင်း	၁၄/ပသန(နိုင်) ၁၉၀၁၄၅	၃၅	အတွင်းရေးမှူး	၀၉-၇၈၉၁၁၉၆၈၇
၃	ဦးကံဝင်း	ဦးမောင်မြ	၁၄/ပသန(နိုင်) ၂၀၃၅၉၇	၅၂	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၀၉-၂၆၂၁၂၇၂၃၀
၄	ဦးနိုင်မင်းလတ်	ဦးသန်းပု	၁၄/ပသန(နိုင်) ၂၀၁၈၂၅	၃၃	စာရင်းစစ်	၀၉-၂၆၀၁၁၁၀၀၆
၅	ဦးအောင်သန်း	ဦးရွှေပို	-	၄၅	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၅၁၈၉၁၅၇၉
၆	ဦးညီညီလွင်	ဦးမြသိန်း	၁၄/ပသန(နိုင်) ၂၂၃၉၁၄	၂၇	အဖွဲ့ဝင်	-
၇	ဒေါ်ခင်ဆွေလင်း	ဦးစံလင်း	၁၄/ပသန(နိုင်) ၂၀၀၈၃၇	၃၂	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၉၇၂၈၈၂၁၂၇

ပြည်နယ်/တိုင်း - ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ရက်စွဲ -
မြို့နယ် - ပုသိမ်မြို့
ကျေးရွာအုပ်စု - ကမ်းနီကျေးရွာအုပ်စု
ကျေးရွာ - ကမ်းနီကျေးရွာ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၅	၃	၈	၂.၆%
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၂	၁၄	၂၆	၅.၀%
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၉	၁၉	၂၈	၅.၄%
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၄	၂၂	၄၆	၈.၉%
၁၅ နှစ်မှ ၆၀နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၆၉	၂၁၄	၃၈၃	၇၄.၆%
၆၀နှစ်နှင့်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁၁	၁၂	၂၃	၄.၅%
စုစုပေါင်း		**၂၃၀**	**၂၈၄**	**၅၁၄**	**၁၀၀%**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု -		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ -**			

ရင်းမြစ်…(၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အထက်ပါဇယားအရ ကျေးရွာတွင် မိန်းကလေးဦးရေသည် ယောကျ်ားလေး ဦးရေထက် ပိုမိုများပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေမှာ ၇၄.၆% ရှိသောကြောင့် လူသားဦးရေ ဖွံ့ဖြိုးပါသည်။ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှလူဦးရေ ၃.၄ ဦးရေ ရှိသောကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပျမ်းမျှလူဦးရေ ၅ ဦးထက် လျော့နည်းနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁)လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်ဦးရေ		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅၁	၃၃.၁၅		၂၄	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂၁	၁၃.၆၅			

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်ဦးရေ		
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၁.၃		၁	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၄	၁၅.၆		၁	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၆၅			
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၂	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				၄	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်ဦးရေ		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၂	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၄	၁၅.၆		၁၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၄	၉.၁			
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမ ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်ဦးရေ		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၂.၆			
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၅	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၈				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
		အိမထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်ဦးရေ		
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၂	၇.၈			
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
၂၀	**ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	မိသားစုဝင် လုပ်အား					
	စုစုပေါင်း	၁၅၃	၁၀၀		၄၄	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှုုးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာတွင် နေထိုင်သော အိမ်ခြေများတွင် ကိုယ်ပိုင်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ များ၊ လယ်ယာကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်သူ၊ ငါးဖမ်းကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်သူများထဲမှာ လက်လုပ်လက်စား လုပ်ကိုင်သူများက ပိုမိုများပြားစွာရှိပါသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံးလုပ်အားခ နှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခ နှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၄၀၀၀	၃၅၀၀	၃၅၀၀	၃၀၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၃၅၀၀	၃၀၀၀	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၀၀၀	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ	နေ့စား	၆၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀	

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
	ထုတ်လုပ်ခြင်း						
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၅၀၀	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၇၀၀၀	၅၀၀၀	၆၀၀၀	၄၀၀၀	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၇၀၀၀	၅၀၀၀	၆၀၀၀	၄၀၀၀	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၆၀၀၀	၄၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	၄၀၀၀	၃၅၀၀	၃၅၀၀	၃၀၀၀	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား					

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေမဲ့လူတန်းစားများ များစွာရှိပါသည်။ အဓိက လက်လုပ်လက်စားများ အလုပ်လုပ်သူများသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူ နေ့စားဝင်ငွေမှာ လယ်လုပ်ငန်းတွင် ထမင်းကျွေး ၄၀၀၀ နှင့် ထမင်းမကျွေးရင် ၅၀၀၀ ရရှိသည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၁၅၂.၅၀	သင့်		မြစ်/ချောင်း
ယာမြေ /တောင်ယာ				
ဥယျာဉ်ခြံမြေ				
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း				
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ မြေ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ				
ပလပ်မြေ				
အခြား				
စုစုပေါင်း				

ရင်းမြစ်…(၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂)ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့်နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊မြစ်ရေတင်၊စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာရှိလယ်များသည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် အသင့်အတင့် ကောင်းမွန် သည်။ နှစ်စဉ်ရေကြီးသောကြောင့် လယ်ယာမြေကွက်များတွင် နုံးမြေနုများ တင်ကျန်အောင် ကောင်းမွန် သည်။ မြစ်ချောင်းများရှိခြင်းကြောင့် ရေရရှိမှု လုံလောက် ပါသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	
အခြားရင်းမြစ်များ	နည်း	
အခြား	ကျောက်/သဲ	လွယ်ကူစွာရရှိပါသည်
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း	လက်လှမ်းမမှီ
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေး	သင့်	လွယ်

အမျိုးအစား	**ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)**	**လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)**
ဘက်ဝင်အပင်များ)		

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာတွင် သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ ရရှိနိုင်မှု နည်းပါးပါသည်။ လက်လှမ်းမီမှု အခွင့်အလမ်းများ လည်း လက်လှမ်းမမှီသေးပါ။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	**သတ်မှတ်စံနှုန်း**			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု**	**ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၂၀	၁၀	-	-
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်အိမ်	ပျဉ်ထောင်သွပ်မိုး	ဓနိမိုးထရံကာ	ဓနိမိုးထရံကာ
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လယ်ယာ၁၆	-	-	-
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ကား၊ဆိုင်ကယ်	ဆိုင်ကယ်	စက်ဘီး	-
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်၊ဆန်စက်	လယ်	-	-
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	အဆောင်ငှား	-	-	-
အိမ်ထောင်စု -	၅(၃.၂၅%)	၃၀ (၁၉.၅%)	၁၀၀ (၆၅%)	၁၈ (၁၁.၇%)

ရင်းမြစ်… (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် စိုက်မွေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု ၅စု၊ အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စု ၃၀စု၊ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု ၁၀၀စုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု ၁၈စု ရှိပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာနေအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ခြေပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၁၄၀	၉၁.၅	ချေးငှားပေးယူခြင်း
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၉	၅.၈	လယ်မှထွက်ရှိစပါးကြိတ်ခွဲစားခြင်း
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ	၄	၂.၆၁	ငွေအရင်းအနှီးဖြင့် ဖြေရှင်းခြင်း

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာနေ အဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ခြေပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုအများဆုံးမှ ဆင်းရဲသား လူတန်းစားများဖြစ် သည်။ စားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေအောင် ရာသီအလိုက် အလုပ်မျိုး စုံအောင် ကာယကိုသုံးပြီး လုပ်ကြသည်။ အဖွဲ့အစည်းများမှလည်း ငွေချေးယူသည့် နည်းဗျူဟာ များဖြင့် ဖြေရှင်းကြသည်။ အလယ်တန်းရှိသော လယ်သမားများမှ ဆန်စပါး များကို ကြိတ်ခွဲစားသောက်နေထိုင်ကြသည်။ ချမ်းသာသော လူဦးရေ နည်းပါး သည်။

(၁.၅.၂) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့် အထက်		၁	၁
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှု မရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၈		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၅		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွား ရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာရှိ နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုများတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ များစွာရှိပါသည်။ သို့သော်အများစု သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မိသားစုဝင်များက စောင့်ရှောက်ပြုစုကြပါ သည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု စစုနှင့် မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ် ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု ၅စု ရှိပါသည်။ အခြားဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု မရှိပါ။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	မြို့ဈေးနှင့်မဝေးသောကြောင့်
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ…)	လတ်	မြေနိမ့်ကွင်းများ များသောကြောင့်
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့်	နှစ်စဉ်ရေကြီးသောကြောင့်
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	ရာသီဥတုပုံမှန်ရှိသောကြောင့်
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	။
၆	မုန်တိုင်း	လတ်	မိုးဦးတွင်တစ်ခါတစ်ရံဝင်ရောက်သည်
၇	ငလျင်	နိမ့်	
၈	မီးဘေး	လတ်	လျှပ်စစ်မီးများ တပ်ဆင်သုံးစွဲခြင်းများသော ကြောင့်
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	နိမ့်	
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း	နိမ့်	

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
	ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်		
၁၉	အခြား	နိမ့်	

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် မြေနိမ့်ပိုင်းတွင် လူနေအိမ်များမှ တည်ဆောက်သော အိမ်သည် ကုန်းမြေမြင့်များမှာမှ မြေပြိုခြင်းမရှိသော ကျောက်မြေများ ဖြစ်သည်။ လမ်းတံတားတည်ဆောက်မှုများကြောင့် ကုန်းမြေမှ သစ်တောများ ပြုန်းတီးခဲ့ သည်။ ကျမ်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရောဂါများ အဖြစ်နည်း ပါးသည်။ ကမ်းနီကျေးရွာ သည် ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ၊ လူကုန်ကူးခြင်း မရှိသောကြောင့် အေးချမ်းမှု ရှိပါသည်။ လမ်းပန်း ဆက်သွယ် ကောင်းမွန်သောနေရာတွင် တည်ရှိပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်	သွက်လက်ဖျတ်လတ်သောအရွယ် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုနည်းသည်
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	ကမ်းနီကျေးရွာသဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုး ရွားစွာ ကျရောက်သော အိမ်ထောင် စုနည်း သည်
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက် နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	မြင့်	
၆	မတော်မမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident)တွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	နိမ့်	

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မြင့်	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား		
၁၅	ဆေးစွဲသူများ		
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	နိမ့်	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	နိမ့်	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	
၂၁	အခြား	နိမ့်	

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာသည် ဝေန်မြစ်ဘေးတွင် တည်ရှိသောကြောင့် မြစ်ဘေးနေထိုင် သူများသည် အတော်တဆ ထိခိုက်မှု နည်းပါသည်။ လက်လုပ်လက်စား များ၊ ကျပန်းများ များပါသည်။ မိုးရာသီတွင် ရေကြီးရေလျှံမှုများ နှစ်စဉ်ကျရောက်ပါ သည်။ အိမ်ခြေများ အများအားဖြင့် အဆင့်ထိုးပြီး နေထိုင်ကြသည်။ တစ်ချို့အိမ်ထောင်စုများ မှာ ရပ်ရွာရေးဘေးယာယီစခန်းများသို့ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	NGO အဖွဲ့	၁	၅	၁၀	၁၅	ငွေစု ငွေချေး	၅	၆
၂	အမျိုးသမီးရေးရာ	၂		၅	၅	အမျိုးသမီး ကာကွယ်	၄	၇
၃	ကျန်းမာရေး	၂	၂	၂	၄	ကျန်းမာ ရေးအကူ	၄	၇
၄	ဂေါပကအဖွဲ့	၃	၁၄	-	၁၄	ဘုရား၊ ကျောင်း ထိန်းသိမ်း	၄	၆
၅	လူမှုရေးအဖွဲ့	၂	၃၀	၅	၃၅	သာမှုနာမှု ကူညီ	၄	၇
၆	မိခင်နှင့်ကလေး	၂	-	၅	၅	စောင့် ရှောက်မှု	၄	၇
၇	ဖူလ်လတန်	၁	-	-	-	ငွေစုငွေချေး	၅	၆
၈	သမ	၁	-	-	-	ငွေစုငွေချေး		

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။

ပုံမှန်အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာတွင် ကျေးရွာဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့များနှင့် NGO အဖွဲ့များ ရှိပါသည်။ NGO အဖွဲ့များမှ ကျေးရွာရှိ စာသင်ကျောင်း၊ လမ်း၊ တံတား၊ ဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်မှုတွင် ကူညီပြီး ငွေချေးမှုနှင့် ကလေးသူငယ်များ အား ကျန်းမာရေး စစ်ဆေးမှုများ၊ အာဟာရ တိုက်ကျွေးခြင်းနှင့် အားကစားများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ပြုလုပ်ပေးသည်။ ကျေးရွာလူထုမှလည်း ရွာနှင့်ပတ်သက်သော ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး စသော လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	ဝေါလ်ဗွီးရှင်း	၂	ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ငွေချေး၊ပညာရေး
၂	ဖူလ်လတန်	၂	ငွေစုငွေချေး
၃	သမအဖွဲ့အစည်း	၂	ငွေစုငွေချေး၊ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး
၄	ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်း	၂	ငွေစုငွေချေး
၅			
၆			

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုး ရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာတွင် အကူအညီအဖွဲ့အစည်းများ လာရောက် ကူညီမှု၊ ငွေစုငွေချေးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီများ လာရောက်ကူညီ ကြသည်။ အခြားပုဂ္ဂလိက ငွေစုငွေချေး အဖွဲ့လေးများလည်းရှိသည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၂၁	၇၉.၈	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက် (၁ ဟက်တာထိ)	၁၂	၇.၈၄	ဆင်းရဲသား တောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ (၂ ဟက်တာထိ)	၉	၅.၈၈	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား (၅ ဟက်တာထိ)	၈	၅.၂၂	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက် (၅ ဟက်တာနှင့် အထက်)	၃	၁.၉၆	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	**၁၅၃**	**၁၀၀**	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု ၁၂၁စု၊ ဆင်းရဲတောင်သူ ၁၂စု၊ တောင်သူငယ် ၉စု၊ အလယ်အလတ်တောင်သူငယ် ၈စု၊ တောင်သူကြီး ၃စု ရှိပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်				
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း				

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ/ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ကေ	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
	န်း				
၄	ဆည်မြောင်း				
၅	အဝီစိတွင်း			တစ်နှစ်ပတ် လည်	ရှိ
၆	လက်ငင် ရေတွင်း			တစ်နှစ်ပတ် လည်	ရှိ
၇	စိမ့်စမ်းရေ				
၈	ချောင်းရေ			တစ်နှစ်ပတ်လည်	ရှိ
၉	အခြား				

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာသည် ဝေန်မြစ်အေားတွင်တည်ရှိသောကြောင့် ရေလုံလောက် ပါသည်။ကျေးရွာရှိ ပြည်တော်သာသောက်ရေတွင်းနှင့် အခြားသော သောက်ရေတွင်းများသည် တစ်နှစ်ပတ် လည် ရေရရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးကို ဝေန်မြစ်မှ ရေစက်ဖြင့် စုပ်ယူပြီး ရေလုံလောက်စွာ ရရှိသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက် ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	မိုးဦး		၃၅	၅၀	၄၅	ဝါဆို	သီတင်းကျွတ်	နိမ့်	နိမ့်	
	ဆောင်း		၅၀	၇၅	၇၀	သီတင်းကျွတ်	တပို့တွဲ	လတ်	လတ်	
	နွေ		၈၀	၁၀၀	၉၀	တပို့တွဲ	ကဆုန်	မြင့်	လတ်	

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးမှု မိုစပါးများ စိုက်ပျိုးသော ကုန်းတန်း လယ်အမြင့်များသည် မိုးဦးကာလတွင် စိုက်ပျိုးသည့်အခါတွင် ပုံမှန်ရေကြီးလျှင် စပါးများ စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းသော်လည်းရေလွှမ်း မိုးမှု များသောနှစ်များတွင် စိုက်ပျိုးမှုများ ပျက်ဆီး ဆုံးရှုံးများပါသည်။ ရေချစိုက်သော စပါးအလယ်အလတ်လောက် စိုက်ပျိုးပြီး နွေးစပါးကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်							
လက်တွန်းထွန်စက်							
အစေ့ချ ကိရိယာ							
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်							
ရိတ်သိမ်းစက်		၁					
ခြွေလှေ့စက်							
ရေစုပ်စက်							
ခြေနင်းရေတင်စက်							
မြက်ရိတ်စက်							
အခြား							

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများသည် ကိုယ်ပိုင် ရေစုပ်စက်သာ အများဆုံးရှိပြီး ကျန်သော လယ်ယာထွန်စက်များ၊ ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များကို ငှားရမ်းပြီး လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ကျေးရွာတွင်(NFO) အဖွဲ့အစည်းမှ ပေးသော ကျေးရွာပိုင် ရိတ်သိမ်း စက် အသေး (၁)ခု သာ ရှိသည်။ လုပ်ငန်းအဆင်ပြေမှု မရှိပါ။ အငှားလိုက်ရိတ် သော ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်ကြီးများနည်းသောကြောင့် အလုပ် တွင်ကျယ်မှု အားနည်း သည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီသြဇာ)	မြေဆီလွှာပြုပြင်ပေး၊ အရင်းအနှီး၊ ဇီဝမြေသြဇာ၊ သီးနှံပြောင်းလဲစိုက်ပျိုး
ရေရင်းမြစ်	မြစ်ရေ၊ ချောင်းရေမှ လုံလောက်စွာ ရရှိ
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာ	နွားချေး၊ လယ်မီးရှို့၊ သဘာဝမြေသြဇာလုပ်
အော်ဂဲနစ်/ဓာတုပိုးသတ်ဆေး	ကျွဲနွားရှားပါးမှုနည်းပါးမှုကြောင့် သဘာဝမြေသြဇာရှားပါး
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ	စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သမ၊ ဝေါ်မွီးရှင်း
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ	စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် သင်တန်းများပို့ချခြင်း
သွင်းအားစုဈေးကွက်	စပါးမျိုးစေ့၊ အထွက်နှုန်းကောင်းမွန်သော မျိုးစေ့များရရှိရန်
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ဇရာပုသိမ်၊ စက်မှုလယ်ယာ
အခြား	ပုသိမ်၊ ရန်ကုန်နှင့် ဆန်စက်ကြီးများ

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စပါးအထွက်တိုးမှု ရရှိကောင်းမွန်အောင် လယ်ယာမြေများကို မြေဆီလွှာပြုပြင်မှုများ၊ မြေသြဇာကျွေးခြင်း၊ မြေသြဇာကျွေးခြင်း၊ ဇီဝမြေသြဇာကျွေးခြင်း၊ ပေါင်းသတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရမည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
မြေဆီ ထက်သန်မှု	နည်းပါးမှု
ငွေကြေးအရင်းအနှီး လက်လှမ်းမီမှု	မရရှိပါ
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိ အသုံးချနိုင်မှု	ပိုးမွှားပျက်ဆီးမှု
လုပ်သားရှားပါးမှု	စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံတွေမှာ အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများသောကြောင့်

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
(ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	
ရေရင်းမြစ်များ လက်လှမ်းမီမှု	ရေလုံလောက်မှုရှိ (မြစ်/ချောင်း)
မိုးရေမလုံလောက်မှု	
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	ဒေါင့်ဒဲ ဖလံ မြစ်ပုတ် ဆစ်ပိုး ရွက်လိပ်
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီ
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်း
အခြား	

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာရှိ လယ်မြေများတွင်စပါးစိုက်ပျိုးရေး လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ မြစ်ရေချောင်းရေမှ ရရှိပါသည်။ အပင်အကြီးအသေးလိုက် ဖျက်ပိုး များ ကျရောက်သည်။ နည်းပညာ အကူအညီများ လိုအပ်ပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၅	၁၀	နွားမွေးမြူမှုနည်းပါးလာခြင်း
နို့စားနွား			
မြင်း			
ကျွဲ			
မြည်း			
လား			
ဆိတ်			
သိုး			
ဝက်			
ကြက်	၁	၅၀၀	

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ဘဲ	၁	၁၁၀၀	
နွားနောက်			
အခြား			
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်			
ပုဇွန်ကန်			
ဂဏာန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း			
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၃၀		
အခြား			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာသည် ဝေန်မြစ်ကမ်းဘေးတွင် ရှိသောကြောင့် ရေချိုငါးဖမ်း လုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြသည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ဧကများ ဖော်ပြမှုရှိ
ရေရရှိမှု	ရေလုံလောက်စွာရရှိ
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	အခွင့်အလမ်းနည်းပါး
ချေးငွေ	သမ၊ NGO အဖွဲ့များ
သွင်းအားစုဈေးကွက်	လွယ်ကူခြင်း
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ငွေစုငွေချေး
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	လွယ်ကူ
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာ လုံလောက်မှု	**အသင့်အတင့်ရှိ**
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	**ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ မြစ်/ချောင်း**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ချေးငွေ	သမ၊ NGO အဖွဲ့များ
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	**ငွေစုငွေချေး**
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**လက်လှမ်းမမီသေး**
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	
အခြား	

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းများ အဆင်ပြေလုပ်ကိုင်မှု အခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာရေးအတွက် နိုင်ငံတော်နှင့် NGO အဖွဲ့များမှ လိုအပ်သော အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများ ချေးငွေများ၊ နည်းပညာများ များစွာ လိုအပ်ပါ သည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု	အသင့်အတင့်ရှိ
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	အားနည်း
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	လက်လှမ်းမီမှုနည်း လိုင်စင်လေလံမရှိ
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမီမှု	လိုင်စင်ရရှိပြီးအဆင်ပြေ
ချေးငွေ လက်လှမ်းမီမှု	NGO အဖွဲ့
အခြား	

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကုဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးနှင့်နိုင်ငံတော်မှ သင့်တင့်သော ချေးငွေများ ရရှိပါသည်။ တိရစ္ဆာန်များ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုလည်းရှိကြသည်။ နည်းပညာအကူအညီ လိုအပ်ပါသည်။

(၂.၂.၃)　　စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁)　　စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေ အတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	သဲ၊ ကျောက်၊ အုတ်	၅	၅၀၀၀	လတ်
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား ၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း	တိုက် အိမ်	၁၀	၇၀၀၀	မြင့်
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလုပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ- လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး				
၈	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေ အတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရုပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး				
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ				

ရင်းမြစ်…(၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် စိုက်မွေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆင်းရဲသားလူအများစုသည် နေ့စဉ်ပုံမှန် ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် နေ့စားအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အများစုသည် ဆောက်လုပ်ရေးအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ကြ သည်။ သဲကျောက်အုတ် ဆောက် လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများသည် ပွင့်လင်းရာသီတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အလုပ်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင် သူပိုမိုများသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ရေလုပ်ငန်း	ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း
ဆောက်လုပ်ရေး	တိုက်၊အိမ် ဆောက်လုပ်ခြင်း
သဲ/ကျောက်	

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် စိုက်မွေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ အတွက် ကျေးရွာတွင် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း၊ ပန်းရံဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ ရှိပါသည်။ သဲကျောက်လုပ်ငန်းများလဲ ရှိပါသည်။ လက်လုပ်လက်စားများ စာဝတ်နေရေး အဆင်ပြေမှု များ ရရှိရေးအတွက် ငွေစုငွေချေးများ၊ ငါးဖမ်း အထောက်ကူပြု ပစ္စည်းများ ရရှိရန် လိုအပ် ပါသည်။

ဇယား (၂၃-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	ရေကြီးရေလျှံများခြင်းကြောင့် လုပ်ငန်းများ နှောင်းနှေးခြင်း
ဆောက်လုပ်ရေး	မိုးရွာသွန်းမှုများသောကြောင့်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် စိုက်မွေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသည် မိုးရာသီတွင် ရေဆီးအားပြင်းသော ကြောင့် ငါးဖမ်း၍ မရရှိပါ။ ရေကြီးသောအချိန်ကာလများတွင်လည်း ငါးများရှားသော ကြောင့် စားဝတ်နေရေး အဆင်မပြေမှုများ ရှိပါသည်။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၁၀	၄	၆	၁၀	၄	၆	၁၀	-	-	-
၂	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိလူဦးရေ	-									
၃	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	-									
	၆ လ အထိ	-									
	၁၂ လ အထိ	-									
	၁၂ လ အထက်	-									

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လက်လုပ်လက်စားနှင့် စိုက်မွေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာတွင် နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုအများစုသည် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်နေထိုင်သူနည်းသည်။ အနည်းစုသာ သွားရောက်လုပ်ကိုင် ကြသည်။

(၂.၃.၂)ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၂
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်အတွက် ရန်ကုန်မြို့သို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူ နှစ်ဦးရှိပါသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၂	၁.၃%			
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)			-	-	-
	- ဘဏ်	ဘဏ်		-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း နှင့် ဘဏ်			-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့် လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-

ရင်းမြစ်…(၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ငွေပြန်ပို့မှုများ ဘဏ်မှ တဆင့်ပြန်ပို့ပေးပါသည်။ ပြန်ပို့ငွေပမာဏ မှာ အိမ်ထောင်စုအတွက် အလယ်အလတ်ရှိပါသည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရန်ကင်းတောင်ဈေး- ၁မိုင်	မြို့မဈေး - ၈မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ဆိုင်ကယ်/သုံးဘီး	စက်လှေ
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ သား၊ငါး	
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	၁ထပ်ဈေး	၂ထပ်ဈေး

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာမှ ထွက်ရှိသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို ပုသိမ်မြို့ရှိဈေးတွင် လှေ၊သုံးဘီး များဖြင့် သွားရောက်ရောင်းချသည်။ ဈေးကွက်လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ကောင်းမွန်သောကြောင့် ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီပါသည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်(စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်)	လယ်	၆လ	၈၀ ပြား	မှတ်ပုံတင်မိတ္တူ	သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ကာလပြည့်စုံမှု မရှိ
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်					
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုက	သမ၊ NGO အဖွဲ့	၆လ	၁.၅၀	မှတ်ပုံတင်မိတ္တူ	
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်	ဝိုင်းဖွဲ့ချေးခြင်း				
ငွေချေးပေးသူ					
အပေါင်ဆိုင်	ငွေကြေး	၃လ	၁၀.၀	မှတ်ပုံ တင်	ရက်တိုးဆက်
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ငွေကြေး	-	၁၅.၀	မှတ်ပုံ တင်	ရက်တိုးဆက်
အခြား					

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ လက်လုပ်လက်စားနှင့် စိုက်မွေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ပေးသော အဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ NGO အဖွဲ့များ၊ သမအသင်းအဖွဲ့အစည်းများမှ အတိုးနှုန်းသက်သာသော ချေးငွေများရရှိသောကြောင့် အဆင်ပြေ ချောမွေ့သည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	လတ်	သဲများခါတ်မြေသြဇာ
အပင်မျိုးစိတ်များ	နိမ့်	ရှားပါးသည်၊ ရာသီဥတု မမှန်
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	နိမ့်	ဖျက်ပိုးများကျရောက်မှုများသည်
ရေရင်းမြစ်	မြင့်	လုံလောက်စွာရရှိ၊ မြစ်ချောင်းပေါများ
ငါးမျိုးကွဲများ	နိမ့်	ရှားပါး၊ ရေငံတင်ရောက်မှုနည်းပါး
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	ရှားပါးသည်
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	ကြွပ်ကြွပ်အိမ်၊ ကော်ခွက်၊ အခြားသော

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်ယာမြေများတွင် ရေကြီးသောအခါ မြေနုန်းများနှင့်အတူ သဲကြမ်းများ ပါဝင်လာခြင်း၊ ခါတ်မြေသြဇာဖြန်းခြင်းများလာသောကြောင့် မြေဆီလွှာအချဉ်ပေါက်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ် လာသည်။ ဖျတ်ပိုးများလည်း ရာသီဖောက်မှုကြောင့် ကျရောက်တက်သည်။ ရေလုံလောက်မှု များရှိပါသည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာတက်ရောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့် အထက် လူဦးရေ၏ %
စာမတတ်သူဦးရေ	၆	၃	၉	၁.၉၉%
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၉	၁၂	၂၁	၄.၆၄%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၇၄	၁၁၆	၁၉၀	၄၂.၀၃%
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၆၇	၅၁	၁၃၈	၃၀.၅၃%
အလယ်တန်းပညာရေး	၄၄	၃၇	၈၁	၁၇.၉၂%

အတန်းပညာတက်ရောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့် အထက် လူဦးရေ၏ %
ပြီးဆုံးသူဦးရေ				
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၉	၁၇	၂၆	၅.၇၅%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၈	၁၂	၂၀	၄.၄၂%
၉ နှစ် အထက် လူဦးရေပေါင်း	၂၁၇	၂၆၈	၄၈၅	

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာတွင် စာမတက်သူဦးရေ ကျား၆ဦး မ၃ဦး ပေါင်၉ဦး ၁.၉၉%၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး ကျား၉ဦး၊ မ၁၂ဦး ပေါင်း၂၁ဦး ၄.၆၄%၊ မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူ ဦးရေ ကျား ၇၄ဦး၊ မ ၁၁၆ဦး ပေါင်း ၁၉၀ဦး ၄၂.၀၃%၊ မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ ကျား ၆၇ဦး၊ မ၇၁ဦး ပေါင်း ၁၃၈ ဦး ၃၀.၅၃%၊ အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ ကျား၄၄ဦး မ၃၇ ဦး ပေါင်း ၈၁ ဦး ၁၇.၉၂%၊ အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ ကျား ၉ဦး မ၁၇ဦး ပေါင်း ၂၆ဦး ၅.၇၅%၊ တက္ကသိုလ် ပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ ကျားစဦး၊ မ၁၂ဦးပေါင်း ၂၀ဦး ၄.၄၂% တို့ရှိပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၉	၁၉	၂၈	၄၅.၁၆%
အလယ်တန်း(၁၀-၁၄နှစ်)	၂၄	၂၂	၄၆	၇၄.၁၉%
အထက်တန်း(၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၄	၇	၁၁	၁၇.၇၄%
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊ သူ	၄	၇	၁၁	၁၇.၇၄%

ရင်းမြစ်… (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျောင်းတက်နှုန်းမှာ မူလတန်း မှ တက္ကသိုလ်အထိ အသင့်အတင့်ရှိပ ါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်း	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆော	ခြေလျင်	

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း					
င်မှု						
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၆၀x၃၀x၁၅					
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်၊ အုတ်၊ ကွန်ကရစ်					
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလေ ာက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ရှိ					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၁	၄	၅			
ကျေးရွာခန့်						

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်းမှာ သွပ်အုတ် ကွန်ကရစ် ပျဉ်ခင်းပျဉ်ကာကျောင်းဖြစ်ပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကို တောင်ပေါ်ကျောင်း (အ.ထ.က-၇)သို့ သွားရောက် ပညာသင်ကြားပါသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျောင်း ဆရာ/ဆရာမ ၅ဦး ရှိပါသည်။
တပည့် - ဆရာ အချိုး	တပည့် ဆရာ အချိုးညီပါသည်။
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	နည်းပါသည်
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိသေးပါ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	နိုင်ငံတော်မှ ပညာရေး အထောက်အကူများ ရရှိ
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	အတန်းငယ်များ ကျောင်းစရိတ်အခက်အခဲမရှိသော်လည်း အတန်းကြီးလာလျှင် အခက်အခဲရှိပါသည်။
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	အခွင့်အလမ်းနည်း
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ထူးချွန်ကျောင်းသား/သူများအား ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ပါသည်။

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာရှိ စာသင်ကျောင်းတွင် ဆရာ/ဆရာမ လုံလောက်မှု ရှိပါသည်၊ ကျောင်းသုံးစာအုပ်/စာရေးကိရိယာများကို နိုင်ငံတော်မှ အထောက်အကူရရှိပါသည်။ ကျောင်းတွင် အားကစားကွင်းနေရာမရှိသောကြောင့် အားကစားအခွင့်အလမ်းနည်းပါသည်။ နှစ်စဉ်ပညာရေးထူးချွန်သော ကျောင်းသား ကျောင်းသူများကို မိဘဆရာအသင်းမှ ဂုဏ်ပြုဆုများ ချီးမြှင့်ပေးပါသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁)အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော		နိမ့်		သောက်သုံးရေကောင်းခြင်း
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး		နိမ့်		ခြင်ဆေးမရှိခြင်း
၃	ငှက်ဖျား		နိမ့်		
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ			မရှိ	
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ		နိမ့်		အပျော်အပါးနည်းခြင်း
၆	တီဘီ		နိမ့်		
၇	ဆီးချို		နိမ့်		
၈	သွေးတိုး		နိမ့်		
၉	အသည်းရောဂါ (အေ၊ ဘီ၊ စီ စသည်)		နိမ့်		
၁၀	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ		နိမ့်		

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန / ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် သောက်သုံးရေ ကောင်းမွန်သော ကြောင့် ရေဖြင့်ပတ်သက်သော ရောဂါများ အဖြစ်နည်းသည်။ မိုးဦးကျတွင် ခြင်ဆေးဖျန်းခြင်း၊ ခြုံနွယ်များ ရှင်းခြင်းများ ပြုလုပ်သောကြောင့် သွေးလွန်တုပ်ကွေး အဖြစ်နည်းသည်။ ကာလသားရောဂါများ အဖြစ်နည်း ပါးပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လ အတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လ အတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ		မရှိ	
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ	ရှိ		
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	ရှိ		
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလ အတွင်း)	ရှိ		
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	ရှိ		
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	ရှိ		

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန / ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ၁၂လအတွင်း ကလေးသူငယ်များအား ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ တိုက်ကျွေးခြင်း များ ပြုလုပ်ပါသည်။ အခြားသော စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းများ တိုက်ကျွေးခြင်းများ ဆင်ခြေထောက်ဆေးများတိုက်ကျွေးပါသည်။ NGO အဖွဲ့အစည်း များမှလည်း ကျန်းမာရေးကူညီမှုများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှု ရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း များ(လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	ရွာတွင်း	ရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ - ကြီးကြပ် (၁) – ကြီးကြပ် (၂) – တိုင်းရင်းဆေးကု-	အသင့်အတင့်ရှိ	

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှု ရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း များ(လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			အရပ်လက်သည်-		
တိုက်နယ် ဆေးရုံ			ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၇မိုင်	ရှိ	ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-	ဆေးဝါးလုံလောက်မှု ရှိပါသည်။	
ဆေးဆိုင်			ဆေးဝါးကျွမ်း ကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု-- ဆေးဝါး-- သိုလှောင်ပုံစနစ်-- အအေးခန်းစနစ်--	

ရင်းမြစ်… (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန / ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိသည်။ ရွာသားများနှင့် NGO အဖွဲ့မှ တည်ဆောက်ထားပါသည်။ ကျေးလက်သားဖွားဆရာမ ရှိသည်။ ကုတင်နှင့်ဆေးဝါး

အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၁	ကောင်း	✓	✓	✓	
အဝီစိတွင်း (စက်တပ်)	၁၁	ကောင်း	✓	✓	✓	
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၂	ကောင်း	✓	✓	✓	
ကန်						
မြစ်/ချောင်း	၃	ကောင်း	✓	✓	✓	
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း						
အခြား						

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာရင်းမြစ်ပြ မြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာသည် သောက်သုံးရေရရှိမှုသည် တစ်နှစ်တာလုံလောက်စွာရှိပါသည်။ ပြည်တော်သာရေတွင်မှ သောက်ရေသည် မိမိတို့၏ကျေးရွာသားများသာမက အခြားသောကျေးရွာများ၏ သောက်သုံးရေ ရှားပါးမှု ပြဿနာကိုပါ ကူညီဖြေရှင်းပေးသောရေတွင်းကြီးဖြစ်ပါသည်။ ပြည်တော်သာရေတွင်းကြီး သည် ကမ်းနီကျေးရွာ၏ အသက်သွေးကြောပင်ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၉.၂)သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) **အိမ်သာအမျိုးအစား**

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၁၉	
ကျင်းအိမ်သာ	၁၃၀	
မြေပေါ် အိမ်သာ	၄	
တောထိုင်		
စုစုပေါင်း	၁၅၈	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန / ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုများသည် ကျင်းအိမ်သာကိုသာ သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ ငွေကြေးချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုများသာ ယင်လုံအိမ်သာကို သုံးစွဲနိုင် ပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား၊ မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား၊ မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	ကျား-မ ရေးရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးတက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	✓		
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	✓		အမျိုးသမီးရေးရာ/မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး/ကြက်ခြေနီ
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းမပျို/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ		✓	မငြိမ်းချမ်းသော နေရာဒေသများ
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု		✓	ဥပဒေအကြောင်း သိမြင်မှုနည်းပါးခြင်း
၅	အခြား (ရှိလျှင်)		✓	

ရင်းမြစ်… (၁) အဖွဲ့အစည်းများ စာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ဆောင်ရွက် မှုများရှိပါသည်။ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးနှင့် ပညာရေးဖက်တွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ကြ သည်။ နိုင်ငံတော်၏ ကာကွယ်စောင့် ရှောက်မှု ကောင်းမွန်ခြင်းကြောင့် ကမ်းနီကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီးများသည် ဘေးကင်းလုံခြုံပါသည်။ အမျိုးသမီးများ အကြမ်းဖက်မှုများ လျော့နည်းမှုရှိစေရန် လူထု၏ အသိဖြင့် ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးကြ ရန်လိုအပ်ပါသည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၃	ကောင်း			✓	၃၆၀၀ ပေ
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁	ကောင်း			✓	၆၀၀ ပေ

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာလမ်းမကြီးသည် ကွန်ကရစ်လမ်းဖြစ်ပြီး ပေ ၃၆၀၀ ရှိပါသည်။ ကုန်းပေါ်ရှိရွာတွင်းသို့ လာသောလမ်းသည် မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ပေ၆၀၀ ရှိပါသည်။ ရှေးလူကြီးများ ဖောက်လုပ်ခဲ့သော လမ်းကို ပြန်လည်ပြီး ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင် ကွန်ကရစ်ခင်းခဲ့ပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ် အစား	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား					
ကွန်ကရစ်တံတား	၅၀x၁၄	ကောင်း	၂၀၀၄		
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်					
အခြား					

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကမ်းနီကျေးရွာတွင် တံတားနှစ်စင်းရှိပါသည်။ ရွာလယ်တွင် ကွန်ကရစ်တံတား ဖြစ်ပြီး ရွာဖျားတွင် ဝါးတံတားရှိသည်။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုး အစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	ဝေနံမြစ်	စက်လှေ၊ လှေ		✓
ပင်လယ်ရေကြောင်း				
အခြား				

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဝေနံမြစ်ကြောင်းကောင်းမွန်သောကြောင့် လှေ၊ စက်လှေများ သွားလာရေး လွယ်ကူသည်။ ပုသိမ်မြို့နှင့်ကျေးရွာကြားတွင် ဝေနံမြစ်ရှိပါသည်။ ပုသိမ်ကြိုးတံတားကိုဖြတ်၍ ကား၊ ဆိုင်ကယ်များဖြင့် ပုသိမ်မြို့သို့ သွားရောက်ကြပါသည်။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်			✓	✓	✓			

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အသွားအလာအဆင်ပြေချောမွေ့မှုရှိအောင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များမှ လိုင်စင်၊ ဆိုင်ကယ်ဦးထုပ်၊ ပုံမှန်အရှိန်နှုန်းများဖြင့်သာ မောင်းနှင်ကြသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်(ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း			
ဆိုလာစနစ်			
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်			
လေစွမ်းအင်			

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်(ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
ဇီဝလောင်စာ			
အခြား			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့်ပတ်သက်သော ကိုင်တွယ်သုံးစွဲသည့် ပြည်သူအများစုသည် မိမိတို့သိရှိထားသော အသိများနှင့်သာ ကိုင်တွယ်အသုံးပြုကြသည်။ လျှပ်စစ်ဝန်ကြီး ဌာနမှ ကျွမ်းကျင်သော ဝန်ထမ်းများမှ လျှပ်စစ်အသုံးပြုနည်းစနစ်ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးပါက လျှပ်စစ် ကိုင်တွယ်သုံးစွဲသော ပြည်သူများ အန္တရာယ်ကင်းဝေးပါသည်။ ရေကြီးသော ဒေသများတွင် လျှပ်စစ် အန္တရာယ်အများဆုံး ဖြစ်ကြပါသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၂၀၀	၅၀	၁၀၀	၁၀	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စု စာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများသည် မိုးလေဝသနှင့် ရေကြီးခြင်းကြောင့် သတင်းများရရှိစေရန် အိမ်ထောင်စုများသည် ရေဒီယို၊ တီဗွီများ ရှိကြသည်။ ဆက်သွယ်ရေးအတွက်လည်း ဖုန်းများရှိပါသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	နည်းပါး
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	လူမှုရေးကူညီဆောင်ရွက်
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ဘာသာရေးလုပ်ငန်းကူညီပြီး ကုသိုလ်ယူ
အားကစားပစ္စည်းများအားလက်လှမ်းမီမှု	နည်းပါး
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကူညီဆောင်ရွက်

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ကူညီဆောင်ရွက်
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမီမှု	လက်လှမ်းမမီ

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာတွင် အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာ လက်လှမ်းမီမှု နည်းပါသည်။ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်သော ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဘုရားပွဲ၊ တရားပွဲများကိုလည်း ကုသိုလ်ဖြစ် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ အားကစားကွင်းမရှိသောကြောင့် အားကစား လက်လှမ်းမီမှု အားနည်းပါသည်။ မြေနေရာ မရှိသောကြောင့် စာကြည့်တိုက်မဖွင့်နိုင်ပါ။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်း လုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များအား လက်လှမ်းမီမှု	ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ ရုံး၊ ဓမ္မာရုံ
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိသေးပါ
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	ရေကြီး/လျှပ်စစ်
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိပါသည်။(ကြို့းတံတားရဲကင်း၊ သဘောကျင်းရဲစခန်း)
အခြား	

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာသည် နှစ်စဉ်ရေကြီးရေလွှမ်းမိုးမှုဒဏ်ခံရသော ကျေးရွာများထဲမှ ရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ ရေကြီးအားများသောနှစ်များတွင် ကျေးရွာရှိ အုပ်ချုပ်ရေးမှုနှင့်ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ဆယ်အိမ်မှူး၊ ရာအိမ်မှူးများမှ လိုက်လံပြီး ကြည့်ရှု လေ့လာအသိပေးကြသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ကလေးသူငယ်များ၊ မသန်စွမ်းသူများ ကို ဘေးလွတ်ရာနေရာသို့ လှေ၊ သမ္ဗာန်များအသုံးပြုပြီး ပြောင်းရွှေ့မှု များပြုလုပ်ပေး ကြရသည်။ စားနပ်ရိက္ခာကိုလည်း လက်လှမ်းမီသလောက် စီစဉ်ကြရပါသည်။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ်/သာမန်	မရှိ	သာမန်	သာမန်	မရှိ

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။
မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကမ်းနီကျေးရွာတွင် ခိုးမှုမှာ သာမန်မျှသာရှိပါသည်။ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု သည် လည်း အရက်တစ်ခုသာရှိသောကြောင့် သာမန်မျှသာ ရှိပါသည်။